Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deveti senat)

z dne 11. junija 2020*

„Predhodno odločanje – Status državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas – Direktiva 2003/109/ES – Člen 12 – Sprejetje odločbe o izgonu zoper rezidenta za daljši čas – Dejavniki, ki jih je treba upoštevati – Nacionalna sodna praksa – Neupoštevanje teh elementov – Združljivost – Direktiva 2001/40/ES – Medsebojno priznavanje odločb o izgonu državljanov tretjih držav – Upoštevnost“

V zadevi C-448/19,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha (vrhovno sodišče Kastilije-Manče, Španija) z odločbo z dne 15. maja 2019, ki je na Sodišče prispela 12. junija 2019, v postopku

WT

proti

Subdelegación del Gobierno en Guadalajara,

SODIŠČE (deveti senat),

v sestavi S. Rodin, predsednik senata, M. Vilaras (poročevalec), predsednik četrtega senata, in K. Jürimäe, sodnica,

generalni pravobranilec: G. Pitruzzella,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki jih je predložili:

– za WT A. García Herrera in A. Abeijón Martínez, abogados,

– za špansko vlado najprej M. J. García-Valdecasas Dorrego in nato S. Jiménez García, agenta,

– za Evropsko komisijo S. Pardo Quintillán in C. Cattabriga, agentki,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: španščina.

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 12 Direktive Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 272) v povezavi z Direktivo Sveta 2001/40/ES z dne 28. maja 2001 o medsebojnem priznavanju odločb o izgonu državljanov tretjih držav (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 107).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med WT in Subdelegación del Gobierno en Guadalajara (vladno predstavništvo v pokrajini Guadalajara, Španija) v zvezi z odločbo tega organa, s katero je bil odrejen izgon WT s španskega ozemlja.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2003/109

3 Člen 12 Direktive 2003/109, naslovljen „Zaščita pred izgonom“, v odstavkih 1 in 3 določa:

„1. Države članice lahko sprejmejo sklep o izgonu rezidenta za daljši čas samo, če predstavlja dejansko in dovolj resno grožnjo za javni red in javno varnost.

[…]

3. Pred sprejetjem sklepa o izgonu rezidenta za daljši čas morajo države članice upoštevati naslednje dejavnike:

(a) dolžino prebivanja na njihovem ozemlju;

(b) starost zadevnega posameznika;

(c) posledice za posameznika in družinske člane;

(d) povezanost z državo prebivanja ali nepovezanost z matično državo.“

Direktiva 2001/40

4 Iz člena 1(1) Direktive 2001/40 izhaja, da je namen te direktive omogočiti priznanje odločbe o izgonu državljana tretje države, ki je na ozemlju druge države članice, ki jo je izdal pristojni organ države članice.

5 Člen 3(1) te direktive določa:

„Izgon, naveden v členu 1, zadeva naslednje primere:

(a) zoper državljana tretje države se izda odločba o izgonu, kadar ta pomeni hudo in perečo grožnjo za javni red ali za nacionalno varnost, in to v naslednjih primerih:

– kadar ga država članica izdajateljica obsodi zaradi kaznivega dejanja, ki se kaznuje z odvzemom prostosti najmanj enega leta,

[…]“

Španska zakonodaja

6 Ley Orgánica 4/2000 sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social (organski zakon 4/2000 o pravicah in svoboščinah tujcev v Španiji in njihovem vključevanju v družbo) z dne 11. januarja 2000 (BOE št. 10, 12. januar 2000, str. 1139) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: zakon 4/2000), v naslovu III ureja „kršitve s področja prava tujcev in ureditev sankcij zanje“.

7 Člen 57, ki je del tega naslova, določa:

„1. Če je kršitelj tujec in izvrši ravnanja, ki so opredeljena za ‚zelo huda‘ ali ‚huda‘ v smislu člena 53(1)(a), (b), (c), (d) in (f) tega zakona, je mogoče ob upoštevanju načela sorazmernosti po izvedbi ustreznega upravnega postopka z odločbo, v kateri se presodijo dejstva, ki pomenijo kršitev, namesto globe odrediti izgon tujca s španskega ozemlja.

2. Razlog za izgon po preučitvi zadevnega spisa je podan tudi, če je bil tujec v Španiji ali v drugi državi obsojen zaradi naklepnega ravnanja, ki [v Španiji] pomeni kaznivo dejanje, ki se kaznuje z zaporno kaznijo več kot enega leta, razen če ni obsodba izbrisana iz kazenske evidence.

[…]

5. Razen če ni storjeno kaznivo ravnanje tisto, ki je določeno v členu 54(1)(a), ali pomeni ponovitev istovrstnega kaznivega ravnanja, za katero je zagrožena kazen izgona, v roku enega leta, se sankcija izgona ne sme naložiti tujcem, ki so v enem od spodaj navedenih položajev:

[…]

(b) Rezidenti za daljši čas. Pred sprejetjem odločbe o izgonu rezidenta za daljši čas je treba upoštevati dolžino njegovega prebivanja v Španiji in [s Španijo] ustvarjene vezi, njegovo starost, posledice zanj in za njegove družinske člane ter povezanost z državo, kamor bo izgnan.

[…]“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

8 WT je maroški državljan, ki ima dovoljenje za prebivanje za daljši čas v Španiji. Ko se je WT 22. februarja 2016 zglasil pri pristojnih policijskih organih, da bi izpolnil formalnosti, povezane s svojim statusom tujca, je dežurni policijski uradnik opazil, da je bil WT med letoma 2011 in 2014 obsojen na več kazni, med drugim na tri zaporne kazni, daljše od enega leta. Zato je bil v zvezi z WT uveden upravni postopek izgona, v okviru katerega je bil zaslišan.

9 WT je med drugim trdil, da njegove prejšnje kazenske obsodbe same po sebi ne morejo upravičiti njegovega izgona s španskega ozemlja in da je bil, ker je v tej državi članici prebival več kot deset let, vključen v špansko družbo, katere kulturo je prav tako prevzel. V tej državi naj bi imel tudi družinske in poklicne vezi.

10 Predstavništvo vlade v pokrajini Guadalajara je 26. aprila 2016 sprejelo odločbo o izgonu WT s španskega ozemlja, ker je menilo, da so bili pogoji za uporabo razloga za izgon iz člena 57(2) zakona 4/2000 v njegovem primeru izpolnjeni.

11 WT je zoper to odločbo vložil tožbo pri Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 1 de Guadalajara (upravno sodišče št. 1 pokrajine Guadalajara, Španija). V utemeljitev tožbe je v bistvu ponovil iste argumente, ki jih je navedel že v upravnem postopku.

12 Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 1 de Guadalajara (upravno sodišče št. 1 pokrajine Guadalajara) je s sodbo z dne 3. julija 2017 tožbo WT zavrnilo kot neutemeljeno. WT je zoper to sodbo vložil pritožbo pri predložitvenem sodišču, Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha (vrhovno sodišče Kastilije-Manče, Španija), v kateri se je skliceval na kršitev člena 12 Direktive 2003/109.

13 Predložitveno sodišče se v predlogu za sprejetje predhodne odločbe sklicuje na sodbi Tribunal Supremo (vrhovno sodišče, Španija) z dne 19. in 27. februarja 2019, v katerih naj bi zadnjenavedeno sodišče, sklicujoč se zlasti na člen 3(1)(a), prva alinea, Direktive 2001/40, razsodilo, da je treba samodejno izgnati tujce, ki so rezidenti za daljši čas in ki so obsojeni za naklepna kazniva dejanja, za katera je zagrožena zaporna kazen, daljša od enega leta, na podlagi člena 57(2) zakona 4/2000, ne da bi se uporabil odstavek 5 tega člena.

14 Predložitveno sodišče, ki pojasnjuje, da ga sodna praksa Tribunal Supremo (vrhovno sodišče) zavezuje, meni, da zgoraj navedene sodbe zadnjenavedenega sodišča niso združljive z določbami Direktive 2003/109, kakor jih je Sodišče razložilo v sodbah z dne 8. decembra 2011, Ziebell (C-371/08, EU:C:2011:809), in z dne 7. decembra 2017, López Pastuzano (C-636/16, EU:C:2017:949). Ta sodna praksa Tribunal Supremo (vrhovno sodišče) naj bi se opirala na Direktivo 2001/40, ki je povsem postopkovna, da bi iz nje izpeljala ugotovitve, za katere se zdi, da pomenijo napačno uporabo prava.

15 Člen 3(1)(a), prva alinea, te direktive naj bi namreč določal le, da je mogoče odločbo o izgonu, ki temelji na hudi in pereči grožnji za javni red ali za nacionalno varnost, izvršiti v državi članici, ki ni tista, v kateri je bila sprejeta, zlasti če jo je na podlagi obsodbe državljana zadevne tretje države sprejela država članica, izdajateljica te odločbe, zaradi kaznivega dejanja, ki se kaznuje z zaporno kaznijo najmanj enega leta. Ta določba pa naj ne bi urejala okoliščin, v katerih je mogoče tako odločbo sprejeti.

16 V teh okoliščinah je Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha (vrhovno sodišče Kastilije-Manče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je razlaga, kot je tista iz sodb španskega Tribunal Supremo (vrhovno sodišče) št. 191/2019 z dne 19. februarja 2019, kasacijska pritožba 5607/2017 (ES:TS:2019:580), in št. 257/2019 z dne 27. februarja 2019, kasacijska pritožba 5809/2017 (ES:TS:2019:663), v skladu s katero je z razlago Direktive [2001/40] mogoče ugotoviti, da je vsak državljan tretje države, ki ima dovoljenje za prebivanje za daljši čas in ki je storil kaznivo dejanje, za katero je zagrožena [zaporna] kazen najmanj enega leta, lahko in bi moral biti ‚samodejno' izgnan, torej ne da bi bilo treba kakor koli upoštevati njegove osebne, družinske, socialne ali zaposlitvene okoliščine, v skladu s členom 12 Direktive [2003/109], in z – med drugim – sodbama Sodišča Evropske unije z dne 7. decembra 2017, López Pastuzano (C-636/16, EU:C:2017:949), in z dne 8. decembra 2011, Ziebell (C-371/08, EU:C:2011:809)?“

Vprašanje za predhodno odločanje

17 Ker se predložitveno sodišče v vprašanju za predhodno odločanje sklicuje na sodbi Tribunal Supremo (vrhovno sodišče), je treba najprej opozoriti, da Sodišče v postopku predhodnega odločanja ne presoja skladnosti določb nacionalnega prava, vključno s tistimi, ki izvirajo iz sodne prakse, s predpisi prava Unije, vendar pa je pristojno, da predložitvenemu sodišču predloži vse ustrezne elemente razlage tega prava, ki mu lahko omogočijo, da presodi tako združljivost za izdajo sodbe v zadevi, o kateri odloča (sodba z dne 26. januarja 2010, Transportes Urbanos y Servicios Generales, C-118/08, EU:C:2010:39, točka 23 in navedena sodna praksa).

18 Iz tega sledi, da v okviru tega predloga za sprejetje predhodne odločbe Sodišče ni pristojno za ugotavljanje, ali je razlaga, ki jo je predložitveno sodišče podalo glede sodb Tribunal Supremo (vrhovno sodišče), ki jih to navaja v tem predlogu, pravilna, niti ali je s tema sodbama kršeno pravo Unije. Sodišče pa mora predložitvenemu sodišču pojasniti, ali člen 12 Direktive 2003/109 nasprotuje nacionalni sodni praksi, ki ima vsebino, ki jo to sodišče pripisuje zgoraj navedenim sodbam Tribunal Supremo (vrhovno sodišče).

19 Zato je treba šteti, da predložitveno sodišče s svojim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 12 Direktive 2003/109 razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, ki – tako kot se razlaga v nacionalni sodni praksi ob sklicevanju na Direktivo 2001/40 – določa izgon vsakega državljana tretje države, ki ima dovoljenje za prebivanje za daljši čas in ki je storil kaznivo dejanje, za katero je zagrožena zaporna kazen vsaj enega leta, ne da bi bilo treba preučiti, ali ta državljan tretje države pomeni dejansko in dovolj resno grožnjo za javni red ali za javno varnost, niti upoštevati dolžine njegovega prebivanja na ozemlju te države članice, njegove starosti, posledic zanj in za njegove družinske člane ter njegove povezanosti z državo prebivanja ali nepovezanosti z njegovo matično državo.

20 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je Sodišče v točki 29 sodbe z dne 7. decembra 2017, López Pastuzano (C-636/16, EU:C:2017:949), v odgovor na vprašanje španskega sodišča, ki je odločalo o zadevi, ki se je nanašala na isto določbo španskega prava, kot je ta, ki jo navaja predložitveno sodišče v obravnavani zadevi, razsodilo, da je treba člen 12 Direktive 2003/109 razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, ki – kakor jo razlaga del njenih sodišč – ne določa uporabe pogojev za zaščito pred izgonom državljana tretje države, ki je rezident za daljši čas, za vse upravne odločbe o izgonu ne glede na to, kakšna je narava ali pravna oblika tega ukrepa.

21 Tako je iz točk od 25 do 27 te sodbe Sodišča v bistvu razvidno, da člen 12 Direktive 2003/109 nasprotuje temu, da država članica sprejme odločbo o izgonu državljana tretje države, ki je rezident za daljši čas, zgolj na podlagi kazenskih obsodb, ki so mu bile izrečene v preteklosti, ne da bi se ugotovilo, ali ta državljan tretje države pomeni dejansko in dovolj resno grožnjo za javni red ali javno varnost te države članice, niti upoštevali različni elementi, našteti v odstavku 3 tega člena, in sicer dolžina njegovega prebivanja na ozemlju navedene države članice, njegova starost, posledice izgona zanj in za njegove družinske člane ter njegova povezanost z državo prebivanja ali nepovezanost z njegovo matično državo.

22 Določbe Direktive 2001/40 ne morejo utemeljiti drugačne razlage člena 12 Direktive 2003/109.

23 Kot je v bistvu navedla Evropska komisija v pisnih stališčih, iz člena 1(1) Direktive 2001/40 izhaja, da je njen namen omogočiti, da država članica prizna odločbo o izgonu, ki jo je izdal pristojni organ druge države članice zoper državljana tretje države, ki se zadržuje na ozemlju prve države članice.

24 Ta direktiva torej ne ureja pogojev, pod katerimi država članica sprejme tako odločbo glede državljana tretje države, ki je rezident za daljši čas in je na njenem ozemlju.

25 Glede na zgoraj navedeno je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 12 Direktive 2003/109 razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, ki – tako kot se razlaga v nacionalni sodni praksi ob sklicevanju na Direktivo 2001/40 – določa izgon vsakega državljana tretje države, ki ima dovoljenje za prebivanje za daljši čas in ki je storil kaznivo dejanje, za katero je zagrožena zaporna kazen vsaj enega leta, ne da bi bilo treba preučiti, ali ta državljan tretje države pomeni dejansko in dovolj resno grožnjo za javni red ali za javno varnost, niti upoštevati dolžine njegovega prebivanja na ozemlju te države članice, njegove starosti, posledic zanj in za njegove družinske člane ter njegove povezanosti z državo članico prebivanja ali nepovezanosti z njegovo matično državo.

Stroški

26 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (deveti senat) razsodilo:

Člen 12 Direktive Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas, je treba razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, ki – tako kot se razlaga v nacionalni sodni praksi ob sklicevanju na Direktivo Sveta 2001/40/ES z dne 28. maja 2001 o medsebojnem priznavanju odločb o izgonu državljanov tretjih držav – določa izgon vsakega državljana tretje države, ki ima dovoljenje za prebivanje za daljši čas in ki je storil kaznivo dejanje, za katero je zagrožena zaporna kazen vsaj enega leta, ne da bi bilo treba preučiti, ali ta državljan tretje države pomeni dejansko in dovolj resno grožnjo za javni red ali za javno varnost, niti upoštevati dolžine njegovega prebivanja na ozemlju te države članice, njegove starosti, posledic zanj in za njegove družinske člane ter njegove povezanosti z državo članico prebivanja ali nepovezanosti z njegovo matično državo.

Podpisi